

Nr 537

Av herrar Nilsson i Gävle och Hagberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 115, angående vissa markförvärv för försvaret.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 115 rörande vissa markförvärv föreslår departementschefen en utvidgning av Prästtomta skjutfält — i Östergötlands län — med omkring 5 200 hektar, varav hälften mark i enskild ägo och hälften ingående i Gullbergs kronopark. Omkring 250 personer fördelade på 75 hushåll anses behöva flytta.

Försvarets fastighetsnämnds betänkande med förslag rörande övnings- och skjutfält för 4:e militärområdet samt för infanteriskjutskolan visar med stor tydlighet alla de önskemål de militära myndigheterna anlägger på skjut- och övningsfält. Beträffande storleken av ett dylikt övningsfält talar chefen för armén om fält av storleken 15×25 km i vad gäller artilleriskjutfält och beträffande samövningsfält en storlek av 20×35 km, vilken storlek dock — därest riskområdena delvis kan förläggas över vatten — kan minskas till 15×30 km.

Vad gäller förflyttningen av infanteriskjutskolan i Rosersberg och anläggandet av ett skjut- och övningsfält å Gullbergsområdet har från början ett område på 17 000 hektar ansetts som lämpligt. Olika alternativ har sedermera diskuterats varvid områden på 10 500 hektar, 7 500 hektar och nu slutligen försvarsministerns förslag på 5 200 hektar ansetts fylla behovet.

Den kraftiga opinion som framkommit i Östergötlands län torde med all sannolikhet ha bidragit till de kraftigt minskade anspråken. Sålunda anför länsstyrelsen i sitt avslagsyrkande "att Gullbergsfältet uppenbarligen icke tillgodoser de önskemål på ett övningsfält, som uppställts ur militär synpunkt", samt att "anläggandet av ett skjut- och övningsfält på Gullbergsområdet kommer att medföra större olägenheter än nödigt och bör därför enligt länsstyrelsens mening icke komma till stånd".

Borensbergs, Vreta Klosters, Tjällmo och Hällestads kommuner avstyrker förläggandet av fältet till Gullbergsområdet. Linköpings stad hemställer att en ny och mera realistisk utredning av skjutfältsfrågan företages. Arbetsmarknadsstyrelsen, som inhämtat yttrande från länsarbetsnämnden i Östergötlands län, framhåller att allvarliga olägenheter är förknippade med det planerade skjutfältets förläggning till Gullbergsområdet bland annat med hänsyn till att kommunikationerna mellan norra och södra delen av länet försvåras, råvarubasen för skogsindustrierna i länet minskas

och svårigheter uppstår att omplacera den befolkning som måste flytta från området.

Slutligen anför vattenfallsstyrelsen, riksantikvarieämbetet, domänstyrelsen och lokaliseringsutredningen rörande statlig verksamhet de allvarliga svårigheter, som ur skilda synpunkter kommer att göra sig gällande därest övningsfältet kommer till stånd å Gullbergsområdet.

Denna enhetliga opinion måste enligt undertecknade beaktas. Departementschefens förslag till krympning av övningsfältet till 5 200 hektar kan inte uppfattas på annat sätt än att departementschefen tagit ett starkt intryck av denna opinion. Enär Kungl. Maj:t trots detta föreslår ett övningsfält, visserligen avsevärt mindre än vad de militära anspråken från början önskat, kan man inte komma ifrån tanken att "detta mindre övningsfält" s. a. s. skall bli inkörsporren till senare starka utvidgningar av skjut- och övningsfältet å Gullbergsområdet.

Sett mot bakgrunden av den vapentekniska utvecklingen anser militära sakkunniga att övningsfältet redan från början blir för litet. Försvarets fastighetsnämnd anför således redan i sitt betänkande en rad övningsmoment, som ej kan komma i fråga inom övningsområdet. Ytterligare utveckling på det vapentekniska området är att förvänta, vadan de militära skälen för ett avsevärt större område hastigt och på kort tid kommer att göra sig gällande.

De uttalade militära anspråken kan sålunda ej sägas vara uppfyllda genom det av departementschefen framlagda förslaget. Utifrån denna synpunkt anser vi att alla de remissinstansers avslagsyrkanden som återfinnes i propositionen måste beaktas och att en allsidigare prövning av och utredning om ett nytt skjut- och övningsfält är starkt påkallade.

Med hänvisning till det anförda får undertecknade hemställa,
att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition
nr 115.

Stockholm den 10 april 1959

Henning Nilsson

H. Hagberg
